

14/1 Skjerven østre

Gardsanlegget lå inntil 1850 som et felles tun øverst på eiendommen, på området som i dag disponeres av Grande skole. Fram til da var garden, selv etter at Vestre Skjerven var fraskilt, en av de viktigste i Vardal. Gjennom 1800-tallet kom begge garder på salg, noe som gjorde dem utsatt for oppdeling. Dette gikk spesielt ut over Østre Skjerven som avsto grunn til 26 nye bruk, med Madshus og Grønsås som de største. Mange var husmannsbruk som alle i tur og orden ble solgt. På ett av brukene var Christian Christophersen husmann i 1801. Han er en av stamfedrene til håndverkerfamiliene Haugom og Ringstad.

Familien på Østre Skjerven

På Østre Skjerven satt samme familie i mer enn 200 år fram til 1830-tallet. På grunn av uheldige økonomiske disposisjoner måtte garden selges i 1840. Etter et par eierskifter ble garden så i 1850 solgt til Ole Magnussen fra Fåberg. Ludvik Skjerven (fra Vestre Skjerven) forteller at husene den gang lå helt opp under grensen til Mæhlum på høyde med Grande skole. Dette gjaldt også for tunet på Vestre Skjerven Ole Magnussen hadde ressurser og initiativ og bygget et helt nytt tun på den nedre del av jordene.

Ole Magnussen kom fra Fåberg. I 1842 kjøpte han sorenskrivergarden Onsum. Han var født i Jostuen og kom tidlig ut i handelsvirksomhet. Han drev sitt tømmeralg og annen handel som «den brave og virksomme kjøpmann Magnussen på Vingnes» som det står i boka om Lillehammers historie. Handel med tømmer brakte Magnussen rundt på Østlandet og helt til Trondheim. Han var en flittig brevskriver, og det er bevart en rekke brev til kona og forretningsforbindelser, helt fra 1834. Brevene gir innsikt i hans inderlige gudstro og informasjon om hans forretningsvirksomhet. Han opparbeidet seg en betydelig formue og var blant Fåberg og Lillehammers rikeste menn. På Skjerven kastet han seg over alle oppgavene med å bygge opp garden igjen, og dyrket betydelige arealer.

Ole Magnussen fikk med kona Ingeborg Christensdatter 10 barn som fikk svært forskjellig levnedsløp. Den eldste, Mathias Olsen Myrvold, ble urmaker i Kristiania. Hans Magnus utdannet seg til optiker og fotograf. Han var svært språkmektig og reiste som eventyrer til Israel og Egypt. Ole og Tina emigrerte til USA mens Oline tok over Onsum i Fåberg. Syverine giftet seg med Johannes Haugom som var sønn til Christoffer Christiansen, husmann på Skjerven,. De ble boende på Gjøvik. Den nest yngste, Lisa, skulle komme til å gifte seg med den

mye eldre gardbrukeren på Vestre Skjerven, Petter Skjerven. Barna til Ingeborg og Ole var også flittige brevskrivere, og mange av disse brevene er bevart.

Det var nest eldste sønnen, Christian, som tok over garden ved farens død i 1865. Dette skulle vise seg å bli en ulykke, og i de følgende 100 år gikk det hele tiden tilbake med storgarden. Skog ble solgt og bruk fradelt ettersom økonomien gikk nedover. Etter mange mislykte forsøk på å drive garden, ble den solgt ut av familien på 1990-tallet.

Bruk solgt fra Østre Skjerven, Christian Skjerven (1828-1907) fra 1865					
Gnr/bnr	Navn	Solgt år	Gnr/bnr	Navn	Solgt år
14/1	Østre Skjerven		14/16	Østvold	1886
14/2	Skjervumbakken	1835	14/17	Haugom	1887
14/3	Madshus	1835	14/18	Grindstad	1887
14/4	Ødegaarden	1837	14/19	Lyseng	1885
14/5	Ringstad	1856	14/20	Ringvold/Brenna	1891
14/6	Ødegårdsjordet	1839	14/21	Skarpsno	1896
14/7	Långset	1937	14/22	Bakmarken (fra Skjervumsb.)	1911
14/8	Grønsås	1839	14/23	Vangen (fra Grønsås)	1904
14/9	Ringen/Ringstad	1856	14/24	Skjerven østre skog	1906
14/10	Elveslåtten	1867	14/25	Brubakken (overformynderiet)	1907
14/11	Myrvold	1857	14/26	Kjerringmyra (overformynderiet)	1906
14/12	Skogstykke i allmenningen	1885	14/27	Øvre Vangen (overformynderiet)	1906
14/13	Grande	1862	14/28	N. Vangen (overformynderiet)	1906
14/14	Nyset	1874	14/29		
14/15	Fagerheim	1867	14/32		